

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Budżetu i Finansów

KBF-4114-002-03/2014
I/14/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 52 31, F +48 22 444 52 24
kbf@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/14/004 – Wykonywanie przez podmioty upoważnione kontroli zawierania ubezpieczeń obowiązkowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontroler	Jacek Cywiński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88778 z dnia 4 sierpnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Pomiechówek, ul. Szkolna 1 A 05-180 Pomiechówek
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Bielecki, Wójt Gminy Pomiechówek (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ wykonywanie zadań związanych z kontrolą wypełniania przez rolników wymogu zawierania obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2014 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zdaniem NIK, za rzetelne wykonywanie obowiązku wynikającego z art. 84 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych² nie można uznać przeprowadzenia w dniach 18 stycznia - 28 kwietnia 2014 r. kontroli dokumentów ubezpieczenia wyłącznie u siedmiu rolników spośród ponad tysiąca zobowiązanych do zawarcia ubezpieczeń obowiązkowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Organem zobowiązanym do kontroli obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych na podstawie art. 84 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwanej dalej „ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych”, jest wójt właściwy ze względu na położenie gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika, tj. w przypadku przeprowadzonej kontroli - Wójt Gminy Pomiechówek. Wójt wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.

W obowiązujących w kontrolowanym okresie regulaminach organizacyjnych Urzędu Gminy Pomiechówek³ zadania z zakresu kontroli rolników na terenie Gminy Pomiechówek pod kątem zawierania obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych nie zostały przypisane żadnej komórce organizacyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 4-57)

W okresie objętym kontrolą Urząd Gminy nie posiadał opracowanych procedur realizacji zadań w zakresie kontroli obowiązkowych ubezpieczeń rolników na terenie Gminy Pomiechówek.

(dowód: akta kontroli str. 69)

Gmina informowała rolników o obowiązku zawierania umów ubezpieczenia OC, budynków rolniczych i upraw rolnych, na swojej stronie internetowej, na tablicach informacyjnych sołectw, podczas akcji szczepień psów, w czasie zebrań sołeckich oraz w momencie składania wniosków o zwrot podatku akcyzowego.

(dowód: akta kontroli str. 70)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły dochody z tytułu opłat za niedopełnienie przez rolników obowiązku ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, nie otrzymano także zawiadomień od starosty o braku ubezpieczenia budynków rolniczych.

(dowód: akta kontroli str. 69 i 72)

Urząd posiadał wykaz rolników obowiązanych do zawierania obowiązkowych ubezpieczeń w postaci zestawień osób płacących podatek rolny. W 2012 r. na terenie Gminy Pomiechówek były 1002 gospodarstwa posiadające powierzchnie rolne (fizyczne), w 2013 r. były 1021 gospodarstwa, a na koniec I półrocza 2014 r. 1033 gospodarstwa.

(dowód: akta kontroli str. 86-88)

Ustalone
nieprawidłowości

W latach 2012-2013 Urząd Gminy nie przeprowadził ani jednej kontroli wypełniania przez rolników wymogu zawierania obowiązkowych ubezpieczeń OC z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych, do jakiej zobowiązuje wójta art. 84 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Zdaniem NIK, nie stanowi rzetelnego wypełnienia ustawowego obowiązku przeprowadzenie w dniach 18 stycznia – 28 kwietnia 2014 r. kontroli zawarcia obowiązkowego OC u zaledwie siedmiu rolników z terenu Gminy.

Uwagi

NIK zauważa, że w trakcie kontroli Wójt Gminy zarządzeniem Nr 62/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. określił zasady przeprowadzania kontroli spełniania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników, budynków rolniczych i upraw rolnych. Zgodnie z tym zarządzeniem kontroli podlega rocznie 5% losowo wybranych gospodarstw z terenu Gminy Pomiechówek. Oznacza to, że przy jego stosowaniu pełne zbadanie wypełnienia ustawowego obowiązku zawarcia ubezpieczenia OC rolników jest możliwe nie częściej niż raz na 20 lat.

Zarządzenie nie przewiduje szczególnej reguły wyboru do kontroli gospodarstw objętych podwyższonym ryzykiem wystąpienia szkody, np. położonych na terenach zagrożonych powodzią i podtopieniami, choć w przypadku tych gospodarstw zawarcie ubezpieczenia ma szczególne znaczenie.

³ Nadane zarządzeniem nr 15/2011 Wójta Gminy Pomiechówek z dnia 1 lutego 2011 r. i zarządzeniem nr 20/2013 Wójta Gminy Pomiechówek z dnia 4 marca 2013 r.

Z wyjaśnień Wójta Gminy wynika, że kontrole zawierania obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych gospodarstw na terenach zagrożonych powodzią i podtopieniami zaplanowano na wrzesień-październik 2014 r.

IV. Wniosek

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zapewnienie przez Pana Wójta rzetelnej realizacji ustawowego obowiązku przeprowadzania kontroli zawierania przez rolników ubezpieczeń obowiązkowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia września 2014 r.

Kontroler
Jacek Cywiński
Główny specjalista kp.

Dyrektor
Departamentu Budżetu i Finansów
Stanisław Jarosz

.....
podpis

.....
podpis